

Грачев Олег Олексійович (до 60-річчя від дня народження)

Відомому українському наукознавцю та громадському діячу Олегу Олексійовичу Грачеву виповнилось 60 років. Він народився 27 серпня 1950 р. в сім'ї офіцера-фронтовика в прикордонному білоруському місті Бресті. Після закінчення в 1972 р. Брестського інженерно-будівельного інституту працював у ньому асистентом кафедр опору матеріалів і теоретичної механіки, будівельної механіки та будівельних конструкцій. З 1977 р. мешкає в Києві, навчається в аспірантурі Інституту механіки Академії наук УРСР і після успішного захисту дисертації в 1984 р. отримав науковий ступінь кандидата технічних наук. Потім працював в цьому ж інституті науковим співробітником, а потім старшим науковим співробітником в Інституті математики АН УРСР, з 1998 року О.О.Грачев — завідувач відділу проблем діяльності та стратегії розвитку НАН України Центру досліджень науково-технічного потенціалу

та історії науки ім. Г.М.Доброва НАН України.

Наукові дослідження О.О.Грачева пов'язані з вивченням оболонкових конструкцій з урахуванням дискретного розміщення підкріплюючих елементів (ребер), дослідженням їх напружено-деформованого стану та стійкості при статичних і динамічних навантаженнях, розвитку коливальних процесів. У результаті були розроблені методики розрахунку та визначення оптимальних параметрів таких конструкцій (обшивки та ребер) при конкретних навантаженнях і різноманітних матеріалах. Теоретичні розробки обов'язково супроводжувалися експериментальними дослідженнями, що скорочувало шлях до їх впровадження в оборонній промисловості, загальному машинобудуванні, авіаційній промисловості, суднобудівельній промисловості, при проектуванні технологічної апаратури нафтопереробної промисловості, що працює в умовах вакууму, будівництві. Результати досліджень О.О.Грачева використовувалися, зокрема, при проектуванні літальних апаратів в конструкторському бюро «Південне» і ряді підприємств оборонної промисловості.

В останні два десятиліття під керівництвом О.О. Грачева проведені дослідження з актуальних напрямів наукознавства: «Наукометричний аналіз стану наукової системи України» (2000 — 2004 рр.), «Узагальнення та систематизація результатів досліджень, отриманих в НАН України з ряду пріоритетних міждисциплінарних наукових напрямів» (2005—2009 рр.),

«Дослідження проблем трансформації наукового потенціалу НАН України з урахуванням кризових явищ в економіці України». Він автор концепції зовнішньоекономічної діяльності України, співавтор монографій «Устойчивость ребристых оболочек вращения» (1987), «Академія наук України» (1993), «Національна академія наук України: проблеми розвитку та входження в Європейський науковий простір» (2007) та автор близько 200 статей.

О.О. Грачев плідно суміщає наукову діяльність з громадською. У 1998—2006 рр. він народний депутат України, був першим заступником голови Комітету у закордонних справах Вер-

ховної Ради України, тривалий час виконував обов'язки голови цього комітету, очолював депутатську групу Верховної Ради України з міжпарламентських зв'язків з Республікою Білорусь, був керівником депутатської групи Верховної Ради України зі сприяння врегулюванню придністровського конфлікту. За активну і плідну діяльність О.О. Грачова нагороджено Почесною грамотою Верховної Ради України, його обрано академіком Міжнародної слав'янської академії наук.

Вітаючи Олега Олексійовича з ювілеєм, бажаємо йому міцного здоров'я, щастя та подальших творчих успіхів.

Колектив Центру досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М. Доброва НАН України